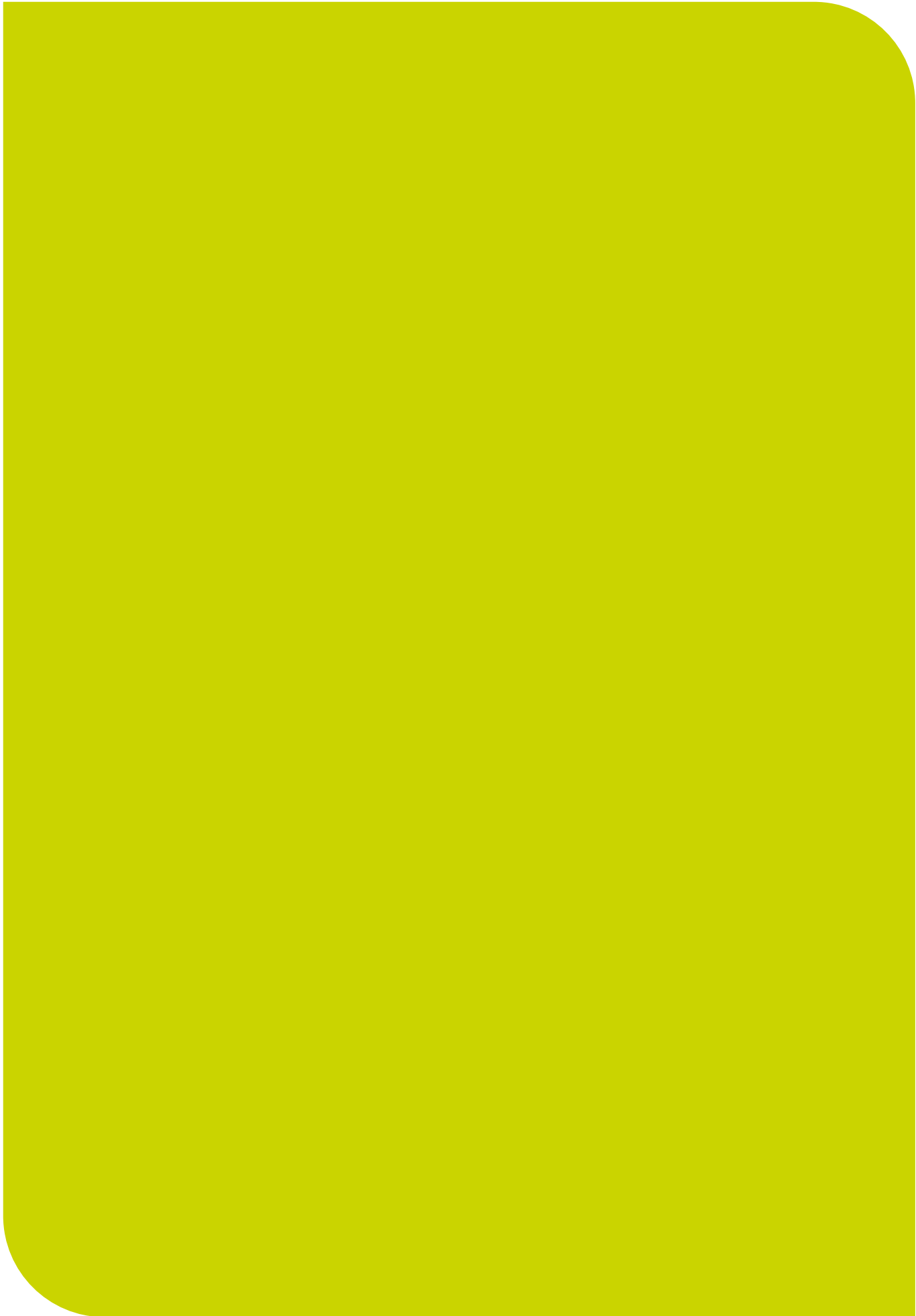

Een veilige stad
voor iedereen

INTEGRAAL VEILIGHEIDSPAN APELDOORN 2023-2026

Voorwoord

Apeldoorn: Stad van veiligheid en Apeldoorn veilige stad; daar werken we hard aan!

Apeldoorn heeft een bijzondere positie als stad van veiligheid. Met de komst van de mariniers zitten alle krijgsmachtdelen van Defensie in Apeldoorn. We hebben hier een concentratie van veiligheidsopleidingen op mbo, hbo en universiteit. En we hebben het nieuwe nationale Centrum voor Veiligheid en Digitalisering, waar nieuwe ontwikkelingen en de doe-mentaliteit samen komen. Wij geloven in verbinding en in doen. Want als MKB stad op de Veluwe weten wij dat onderzoek vraagt om toepassing. En dat denken vraagt om doen.

Een veilige stad gaat over onze eigen veiligheid en hoe de inwoners en ondernemers die ervaren. Als college streven we naar een stijging van de Brede Welvaart in Apeldoorn. Het geheel van onze acties heeft gevolgen voor onze leefomgeving en maatschappij. Binnen de Brede Welvaart is veiligheid een belangrijk aspect dat geldt als een van de voorwaarden voor hoe mensen zich voelen en kunnen functioneren binnen hun leefomgeving. Met het Integraal Veiligheidsplan Apeldoorn (IVP) dragen we hier aan bij.

Een veilige stad voor iedereen

In Apeldoorn moet iedereen prettig en veilig kunnen samenleven en werken. Een veilige gemeente begint bij veilige wijken en dorpen waar mensen zichzelf kunnen zijn en waarin ze veilig kunnen opgroeien, wonen en werken. Er is het college van burgemeester en wethouders dan ook veel aan gelegen om onze inwoners een veilige woon- en leefomgeving te bieden. Die ambitie spreekt ook uit het Coalitieakkoord 2022-2026 'Handen uit de mouwen en aan de slag!' (Coalitieakkoord) Veiligheid is een basisbehoefte van iedereen en de zorg daarvoor verenigt ons. Daarom werken we samen met verschillende instanties om onze mooie gemeente veilig te houden. Van politie en Openbaar Ministerie, brandweer en gezondheidszorg tot aan scholen en welzijn/ jongerenwerk in onze wijken en dorpen. Alleen door samen te werken kunnen we zowel preventief als repressief maatregelen nemen om angst en verdeeldheid tegen te gaan en op te treden tegen zaken die onze veiligheid in onze open en vrije samenleving ondermijnen. Dit doen we door te verbinden, te praten, bij risico's in actie te komen en als 1 organisatie op te treden waar het moet.

Bedenk wel: de vraag naar (het gevoel van) veiligheid is oneindig. Het is nooit af. Dat geldt niet voor de beschikbare capaciteit en middelen. Niet alle onderwerpen die op straat worden genoemd zult u dan ook terugvinden in dit nieuwe Integraal

Veiligheidsplan. We moeten keuzes maken. Dit doen we samen met de politie, het Openbaar Ministerie en de Rechtspraak. Daarom pakken we met voorrang de problemen aan waar Apeldoorners en bezoekers het meeste last van hebben. Door ondermijnende en georganiseerde criminaliteit aan te pakken. Door organisaties op het gebied van zorg en veiligheid nog meer met elkaar te laten samenwerken. Door digitale criminelen de pas af te snijden. En door de saamhorigheid in de samenleving te stimuleren. In dit Integraal Veiligheidsplan hebben we opgeschreven hoe we hier de komende vier jaar integraal aan blijven werken.

Ten slotte: we leven in een dynamische wereld. In de komende periode komen we ongetwijfeld nieuwe ontwikkelingen op ons pad tegen. Dus enige flexibiliteit willen we behouden. In onze jaarlijkse actieplannen zullen we hierop inspelen en accenten verleggen waar dat nodig is. Zo bleek ook de afgelopen vier jaar. Zorgen voor veiligheid blijft voor een groot deel het managen van het onverwachte.

Namens het college van burgemeester en wethouders,

A.J.M. Heerts
Burgemeester van Apeldoorn

Inhoud

Voorwoord	03
Apeldoorn als veilige stad en als stad van veiligheid.	07
Leeswijzer	07
Veiligheidsthema's 2023-2026	08
DEEL 1	
Veiligheidsthema 1: Ondernijning en georganiseerde criminaliteit	11
Veiligheidsthema 2: Gedigitaliseerde criminaliteit	13
Veiligheidsthema 3: Jeugdcriminaliteit en individuele probleemjongeren	14
Veiligheidsthema 4: Sociale kwaliteit (overlast door personen)	17
Strategisch thema: Zorg en veiligheid	19
Strategisch thema: Informatiemanagement	21
DEEL 2	
Programma integrale veiligheid	22
DEEL 3	
Toelichting	24
Financien	27

Apeldoorn als veilige stad en als stad van veiligheid.

'APELDOORN VEILIGE STAD'

Dat we Apeldoorn veilig willen houden, is het overkoepelende doel. Daar werken we samen met de ketenpartners iedere dag, ook in het weekend en 's nachts, hard aan.

Hoofddoelstelling in de MPB:

'Apeldoorn is een veilige gemeente (en dat willen we zo houden)'

Apeldoorn is op dit moment een veilige en comfortabele woonwerk en recreatiestad en dat willen we blijven! Immers een veilige leefomgeving is de basis om met elkaar plezierig te wonen, te werken en te recreëren. Kortom de basis voor de comfortabele en inclusieve (gezins)stad die Apeldoorn graag wil zijn.

Dat betekent onder andere dat:

- Het rapportcijfer 'veiligheid in de buurt' door inwoners gegeven gelijk moet blijven of hoger moet worden dan 7,6 (in 2022: 7,5).
- Het percentage bewoners dat zich veilig voelt (60% in 2022) moet stijgen of tenminste gelijk blijven;
- Het aantal incidenten (23.555 in 2022) en misdrijven (5.593 in 2022) in de gemeente moet afnemen of tenminste gelijk blijven.¹

'Stad van de veiligheid'

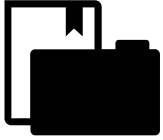
Apeldoorn heeft een bijzondere positie als stad van veiligheid. Voor de toekomst betekent dat onder andere dat we Apeldoorn voor ondernemers en inwoners digitaal veilig willen hebben. Verder biedt Apeldoorn huisvesting aan veiligheidspartners, zoals bijvoorbeeld het hoofdbureau van politie Oost Nederland, de hoofdlocatie van de Veiligheidsregio Noord en Oost Gelderland, de Politie Academie, de Koninklijke Marechaussee, zowel het opleidingscentrum als de brigade, de Koninklijke Mariniers en het Air Operation & Control Centre van de Koninklijke Luchtmacht en tot slot het Centrum voor Veiligheid en Digitalisering. Verder zijn er veiligheidsopleidingen op mbo, hbo en universiteit.

Leeswijzer

In dit Integraal Veiligheidsplan Apeldoorn (IVP) wordt allereerst ingegaan op de veiligheidsthema's die door de gemeenteraad zijn geprioriteerd voor de periode 2023-2026. In Deel 1 worden deze veiligheidsthema's, de doelstelling ervan en de manier waarop we deze monitoren en meten beschreven. In Deel 2 beschrijven we de manier waarop vanuit de gemeente Apeldoorn sturing wordt gegeven aan het realiseren van deze doelstellingen, namelijk door middel van een programma. In deel 3 wordt beschreven wat het wettelijke kader en wat integraal veiligheidsbeleid is. Ook wordt hier beschreven welke sturing op het integrale veiligheidsbeleid vanuit de verschillende sturlagen, waaronder ook die van de gemeente Apeldoorn (lokale sturing). We sluiten af met een overzicht met betrekking tot de financiën.

Dit IVP is bedoeld voor de inwoners, ondernemers en instellingen van de gemeente Apeldoorn.

¹ Dit zijn cijfers van de politie en van het inwonerspanel.

Veiligheidsthema's 2023-2026

Inleiding

Waar komen we vandaan en waar gaan we naartoe?

Naast alle algemene veiligheidsonderwerpen zoals bijvoorbeeld polarisatie en radicalisering, demonstraties, crisis-beheersing, keurmerk veilig ondernemen, uitgaansgeweld, bestuurlijke informatie justitiabelen, bijzonder bedreigende situaties, andere openbare orde en veiligheidsaangelegenheden, bijzondere wetgeving en bijzondere bevoegdheden van de burgemeester, zijn er volgens het VNG kernbeleid veiligheid nog 22 andere veiligheidsthema's. Om als bestuur te kunnen richten, werken we daarom volgens de methode van het VNG kernbeleid veiligheid. Dat werkt op hoofdlijnen als volgt:

1. *Analyse (gemeenteraad 9 juni 2022);*
2. *Prioritering (gemeenteraad startnotitie 16 juni 2022)*
3. *Integraal veiligheidsplan 2023-2026;*
4. *Actieplannen*
5. *Verantwoording (-scyclus)*

Gemeenten zijn op basis van de Politiewet verplicht een integraal veiligheidsplan vast te stellen. Het voorgaande plan besloeg de periode 2019-2022 en is geëvalueerd.²

Amendement Sociale kwaliteit

Op 9 juni 2022 is de Startnotitie Integraal Veiligheidsplan Apeldoorn (IVA) 2023-2026 tijdens de Politieke Markt met de gemeenteraad besproken, en is deze in de gemeenteraad van 16 juni 2022 vastgesteld. Bij deze vaststelling is het amendement "Een veilige gemeente begint bij een veilige wijk" aangenomen, waarmee de gemeenteraad zich heeft uitgesproken over het toevoegen van het veiligheidsthema "Sociale kwaliteit". Dit thema vindt u in dit IVP terug onder Veiligheidsthema 4, als onderdeel van de voor de periode 2023-2026 geprioriteerde veiligheidsthema's.

De veiligheidsanalyse, eindevaluatie, de startnotitie en de bespreking met directe samenwerkingspartners (politie en OM) hebben geleid tot het IVP zoals dit nu voorligt, en voor inspraak en consultatie met de gemeenteraad wordt vrijgegeven. Het IVP bevat vier veiligheidsthema's en twee strategische thema's. Een strategisch thema onderscheidt zich van een inhoudelijk veiligheidsthema doordat deze ondersteunend zijn aan de veiligheidsthema's.

Hoe gaan we verder?

Dit integraal veiligheidsplan:

Dit integraal veiligheidsplan is bedoeld voor de inwoners, ondernemers, en instellingen van de gemeente Apeldoorn. We noemen vier veiligheidsthema's waar we komende vier jaar hard aan willen werken om ervoor te zorgen dat de veiligheid in Apeldoorn verder toeneemt. We beschrijven deze veiligheidsthema's en wat we er mee willen bereiken. We vertellen ook hoe we controleren of dat gebeurt.

Specifiek de doelen en de indicatoren leggen we nu aan de raad voor.

De gemeenteraad wordt gevraagd:

- Zijn de doelen concreet genoeg?
- Zijn de doelen compleet genoeg?
- Zijn de doelen ambitieus genoeg?

Maar ook wordt de gemeenteraad gevraagd of de:

- De indicatoren en de daarbij behorende duiding voldoende over het veiligheidsthema zegt?
- De indicatoren en de daarbij behorende duiding voldoende over de te behalen prestaties zegt?

De burgemeester legt namelijk met regelmaat verantwoording af aan de raad over de behaalde prestaties. Dat doet hij aan de hand van de tabellen en cijfers aangevuld met professionele toelichting (duiding). Dat is niet altijd heel eenvoudig. Als bijvoorbeeld ten aanzien van het onderwerp ondermijning het aantal te behandelen casussen toeneemt, is dat dan een goede ontwikkeling (meer capaciteit, betere informatiepositie) of is gaat het dan juist niet goed met het onderwerp doordat er daadwerkelijk sprake is van een toename? Daarom hebben we die duiding, de professionele inbreng die naast cijfers gestoeld is op kennis en expertise, nodig om te rapporteren.

Tot nu toe rapporteerde de burgemeester eens per half jaar door middel van de 'veiligheidsbrief' de gemeenteraad. Na 2 jaar heeft er een tussentijdse evaluatie plaatsgevonden en na 3 jaar de veiligheidsanalyse. Vervolgens startte de nieuwe beleidscyclus.

De veiligheidsbrieven geven allereerst zicht op de prestaties ten aanzien van de vastgestelde veiligheidsthema's. Daarnaast geeft de rapportage aanvullende informatie over de andere veiligheidsonderwerpen. Bij acute situaties informeert de burgemeester de raad doorgaans per raadsbrief.

² Eindevaluatie Integraal Veiligheidsplan Apeldoorn 2019-2022.

Brede Welvaart

Brede Welvaart gaat om het welzijn van mensen. Het omvat alles wat mensen belangrijk vinden. Naast materiele welvaart gaat het ook om zaken als gezondheid, onderwijs, milieu en leefomgeving, sociale cohesie, persoonlijke ontplooiing en veiligheid. Het thema veiligheid bestaat uit een objectief deel (de feitelijke criminaliteitscijfers) en een subjectief deel waarbij het gevoel van veiligheid centraal staat.

In het kader van het coalitieakkoord dat is gebaseerd op brede welvaart, wijzigen mogelijk op termijn doelstellingen en indicatoren in de MPB. We weten op dit moment nog niet welk effect dit heeft op de algemene (veiligheids) doelstellingen zoals deze in dit IVP staan; immers dezelfde doelen als die in het IVP staan, staan in de MPB en andersom. Zodra dit wijzigt, passen we dit aan. De actiepunten uit het coalitieakkoord zijn opgenomen bij de veiligheidsthema's en komen terug in de actieplannen.

De veiligheidsthema's

Hieronder staat het schematische overzicht van de vastgestelde veiligheidsthema's voor de periode 2023-2026. Dit is een samenvatting van de veiligheidsthema's die de raad op 16 juni 2022 aan de hand van een startnotitie (geamendeerd) heeft vastgesteld.

De pijlers en de steunbalken

De schematische tekening laat een huis zijn met vier pijlers. Dat zijn de door de raad vastgestelde inhoudelijke veiligheidsthema's. De twee strategische thema's 'zorg en veiligheid' en 'informatiemanagement' zijn de steunbalken van het huis. In het nu volgende deel wordt beschreven wat we verstaan onder het betreffende thema en welke doelen we ambiëren.

Apeldoorn veilige stad

Strategisch thema: Zorg en Veiligheid

Ondermijning georganiseerde criminaliteit

- Drugs
- Mensenhandel
- Zorgfraude
- Economische criminaliteit

Gedigitaliseerde criminaliteit

- Oplichting via internet
- Digitale fraude
- Sexting / sextortion
- Geldezelproblematiek
- Online aangejaagde orde verstoringen

Jeugdcriminaliteit en individuele probleemjongeren

- Overlastgevende groepen
- Criminele groepen
- Drugshandel en drugsgebruik
- Individuele probleemjongeren/risicjongeren

Sociale kwaliteit

- Woonoverlast
- Drugs/drankoverlast
- Verwarde personen
- Dak-thuislozen

Strategisch thema: Informatiemanagement

Veiligheidsthema 1: Ondermijning en georganiseerde criminaliteit

Wat is het?

Ondermijning is een vorm van georganiseerde criminaliteit die een bedreiging is voor de (woon)omgeving. Het gaat om criminaliteit die te maken heeft met drugs, zorgfraude, mensenhandel, witwassen, vastgoedfraude en motorbendes. Bij dit thema horen ook de onderwerpen jeugdprostitutie en loverboys. Het kenmerk van ondermijning is dat de bovenwereld en de onderwereld door elkaar lopen. Daarbij gebruikt de onderwereld de mogelijkheden van de bovenwereld. Het kan zijn dat de gebeurtenissen bij elkaar komen op bepaalde plaatsen, zoals recreatieparken, bedrijventerreinen en het buitengebied. De onderwereld kan worden omschreven als de wereld van de criminelen. Hun netwerken en activiteiten zijn voor de gewone buitenwereld moeilijk te zien. De bovenwereld is het tegenovergestelde van de onderwereld: de gewone maatschappij.

Doel

We willen zien waar en hoe ondermijning en georganiseerde ondermijnende criminaliteit zich afspelen, zodat we het kunnen verstoren en ervoor kunnen zorgen dat het vermindert en stopt.

We werken eerst aan deze thema's:

1. drugsproductie
2. zorgfraude
3. mensenhandel
4. economische criminaliteit die door die 3 ontstaat.
Economische criminaliteit is onder meer fraude, corruptie, witwassen en financiering van terrorisme of georganiseerde criminaliteit.

Hoe doen we het?

- We zoeken naar signalen van ondermijning en georganiseerde criminaliteit door onderzoek te doen naar afwijkingen op branches en we maken die zichtbaar. We richten ons ook op plekken waar weinig zicht is, zoals bedrijventerreinen en het buitengebied.
- We maken onze organisatie, ketenpartners, ondernemers en bewoners bewust van deze vorm van criminaliteit. We helpen bij het weerbaar maken tegen deze vorm van criminaliteit. Wanneer (zorg) fraude plaatsvindt, pakken we dit keihard aan.
- We zorgen voor bewustwording en voorlichting bij kinderen

en jongeren, zodat de weerbaarheid tegen ondermijning al vroeg wordt vergroot.

- We willen dat inwoners en organisaties het vaker en eerder melden wanneer zij een vermoeden hebben van deze vormen van criminaliteit.
- Naast preventieve acties zetten we ook het bestuurlijk instrumentarium in om barrières op te werpen. Daarnaast werken we samen met andere overheids- en zorgpartners, zodat ook de mogelijkheden van deze partners ten volle worden benut.
- Door voorlichting voorkomen we loverboy en illegale prostitutie situaties en daar waar het toch gebeurt pakken we de daders aan en helpen we de slachtoffers. We breiden de aanpak jeugdprostitutie uit en sluiten aan bij de regionale aanpak mensenhandel.
- Om mensenhandel en arbeidsuitbuiting tegen te gaan, dragen we bij aan de ontwikkeling van de pilot rondom tijdelijke bewoning van arbeidsmigranten op terrein van bedrijven zelf, met oog voor de afhankelijke positie van werknemers.
- We zetten fors in op de aanpak van drugshandel.
- We combineren de uitvoering van dit veiligheidsplan zo veel mogelijk integraal met de uitvoering van programma's van andere partijen. Denk aan bijvoorbeeld:
  - o Veilig buitengebied - samen met de partijen uit het buitengebied en Platform Veilig Ondernemen (PVO) wordt gekeken naar de knelpunten die er liggen op het gebied van ondermijning en hoe daar in de samenwerking het verschil gemaakt kan worden.
  - o Theseus - project vanuit de provincie waarbij een bedrijventerrein bestuurlijk wordt gecontroleerd en gewerkt wordt aan bewustwording door voorlichting en zodoende een zogenoemde "witte vlek" wordt ingekleurd.
  - o Flexteams - binnen het verband van het Regionale Informatie- en Expertise Centrum (RIEC) worden teams opgezet die kunnen ondersteunen bij integrale controles en de uitwerkingen daarvan.
- We voeren het beleid uit conform het coalitieakkoord.
- We werken samen met andere overheids- en zorgpartners, zodat ook hun mogelijkheden worden gebruikt.
- We gaan extra investeren in het 'bestuurlijk afpakken'. Dat is het terugnemen van geld dat met criminaliteit of illegaal is verdiend. Hierbij krijgt de afdeling Financiën een actieve rol.
- We maken de koppeling met de verschillende

toezichhouders op straat die mogelijk bruikbare informatie hebben. Zo kunnen we nog efficiënter werken.

- We helpen eraan mee dat er een goed en gezond ondernemersklimaat is. Daarvoor gebruiken we beleid op basis van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet bibob).

Hoe meten we de resultaten?

De resultaten van onze inspanningen maken we zichtbaar met een aantal indicatoren. Deze indicatoren voorzien we van een uitleg:

- We geven per casus aan of er sprake is van mensenhandel, zorgfraude en/ of drugsproductie inclusief mogelijke economische criminaliteit;
- Aantal casussen informatieplein Regionaal Informatie en Expertise Centrum;
- Aantal casussen lokaal casusoverleg;
- Aantal uitgevoerde integrale controles;
- Het aantal keren dat we de wet Bibob hebben gebruikt:

- o Aantal Bibob casussen totaal ;
- o Aantal Bibob casussen naar Landelijk Bureau Bibob;
- Het geld dat het openbaar ministerie in Oost Nederland heeft afgepakt van criminelen. Het zogenoemde 'waardebeslag'.
- Toepassing Wet Damocles; het sluiten van panden en woningen naar aanleiding van het aantreffen van een hennepkwekerij, drugslaboratorium of aangetroffen drugs in het algemeen in een pand of woning;
- Het aantal keren dat de burgemeester zijn bevoegdheden heeft in moeten zetten om drugshandel bestuurlijk tegen te gaan, zoals bijvoorbeeld een preventieve last onder dwangsom.

Het startpunt

In tabel 1 staan de cijfers van 2022. Dit zijn de gegevens uit de eindevaluatie 2019-2022. Elk jaar laat de burgemeester de gemeenteraad weten of de cijfers zijn gestegen of gedaald vergeleken met de cijfers van 2022. Daarbij geeft hij een toelichting op de cijfers.

Ondermijnende criminaliteit/ Georganiseerde criminaliteit	2022
Aantal casussen (lokaal casusoverleg)	46
Aantal casussen RIEC	10
Integrale controles	55
Waardebeslag	€17.347.824
Hennepkwekerijen opgerold	8
Sluitingen panden	3
Bevoegdheden burgemeester drugshandel APV	14

Veiligheidsthema 2: Gedigitaliseerde criminaliteit

Wat is het?

Gedigitaliseerde criminaliteit gaat vooral over vermogens en geweldscriminaliteit waarbij criminelen (ook) het internet gebruiken. Het gaat om kleine en grote veiligheidsrisico's. Inwoners, bedrijven en instellingen kunnen slachtoffer worden van oplichting, diefstal, bedreiging en andere criminaliteit via het internet.

Voorbeelden hiervan zijn:

- Oplichting via internet;
- (factuur)Fraude bij bedrijven of publiek orgaan;
- Sexting/sextortion;
- Geldezel-problematiek;
- Online aangejaagde ordeverstoringen;
- Ransomware aanvallen met losgeld eisen.

Doel

We zetten ons in om inwoners, bedrijven en instellingen weerbaar en veerkrachtig te maken tegen gedigitaliseerde criminaliteit. We willen dat in Apeldoorn niet meer dan 6% slachtoffererschap wordt ervaren³. Ook werken we eraan dat het aantal geregistreerde misdrijven gedigitaliseerde criminaliteit gelijk blijft of verminderd.

Hoe doen we het?

- We helpen Inzetten op vergroten digitale weerbaarheid en veerkracht van inwoners, bedrijven en instellingen om digitaal weerbaarder te worden en de veerkracht te vergroten. Daarvoor is het belangrijk dat zelfredzaamheid en bewustwording beter wordt ontwikkeld.
- We ontwikkelen preventieprojecten speciaal voor bepaalde doelgroepen, zoals jongeren, senioren, laaggeletterden en ondernemers. Hierbij hebben wij er voor dat wordt voorkomen dat mensen slachtoffer dan wel dader worden.
- We delen kennis en informatie met ondernemers en veiligheidspartners en werken met ze samen. Dat zijn onder meer het Centrum voor Veiligheid en Digitalisering (CVD) en Saxion Hogeschool.
- We zorgen ervoor dat meer mensen en bedrijven willen melden en aangifte willen doen.
- We werken samen met onder andere de politie, en het OM aan acties en aan het opdoen van meer en actuele kennis.
- Met behulp van data meer zicht krijgen op het probleem en de aanpak hiervan.

- We werken lokaal samen, maar zoeken ook samenwerking op regionaal en landelijk niveau.
- We willen inwoners, ondernemers en instellingen veerkrachtig maken om slachtoffer- en daderschap te voorkomen.
- We willen online aangejaagde ordeverstoringen voorkomen. Gebeurt het toch dan willen we weten waar het vandaan komt.

Hoe meten we het?

We houden de gegevens bij om de resultaten van onze inzet te laten zien. Dat alten we zien aan de hand van:

- Cijfers van de politie, waaronder horizontale fraude, identiteitsfraude, met online handel, fraude met betaalproducten, etc.
- Na twee jaar onderzoeken we onder bewoners, bedrijven en instellingen of de gemeente voldoende zichtbaar is op dit thema;
- We vragen het bewonerspanel naar de ervaringen rondom bewustwording en weerbaarheid;
- Aantal preventieve acties.

Het startpunt

Hier onder staand e cijfers uit de iendevaluatie 2-19-2022. Elk jaar laat de burgemeester de gemeenteraad weten of de cijfers zijn gestegen of gedaald vergeleken met de cijfers van 2022. Daarbij geeft hij een toelichting op de cijfers.

Digitale criminaliteit	2022
Totaal	848
Ervaren slachtofferschap burgerpanel	7%

Veiligheidsthema 3: Jeugdcriminaliteit en individuele probleemjongeren

Wat is het?

Jeugdcriminaliteit is een verzamelnaam voor strafbaar gedrag van jeugdigen. Het gaat om jeugd tot en met 23 jaar. Er zijn verschillende vormen van jeugdcriminaliteit:

- ernstige strafbare feiten, zoals geweldsdelicten, inbraken en brandstichting.
- minder ernstige wetsovertredingen, zoals een winkeldiefstal of een strafbaar feit waarbij er niet direct sprake is van gevaar voor anderen.

Individuele probleemjongeren zijn jongeren die een risico lopen op problemen op meerdere gebieden zoals school, werk of zorg. Zij zorgen voor overlast in de omgeving. In sommige gevallen leidt dit tot grensoverschrijdend gedrag en vinden er strafbare feiten plaats. Bovendien zijn ze door dit gedrag een bedreiging voor hun eigen toekomst. Hierdoor lopen zij gevaar om in de criminaliteit te belanden. Daarnaast kunnen probleemjongeren een belangrijke rol hebben in een (criminele) jeugdgroep.

* n.b. Jeugdprostitutie en loverboys zijn ingedeeld bij het thema 'Ondermijning en georganiseerde criminaliteit'.

Doel

We willen het overlastgevend- en strafbaar gedrag door jongeren verminderen en voorkomen dat overlastgevend gedrag overgaat in strafbaar gedrag.

Hoe doen we het?

Veel organisaties werken samen om jeugdcriminaliteit in Apeldoorn te stoppen. En de plannen uit te voeren voor de aanpak van individuele probleemjongeren. De adviseur Openbare orde en Veiligheid heeft daarbij de leiding. Die organisaties zijn:

- de jeugdboa's van de afdeling Preventie, Toezicht en Handhaving (PTH); een jeugdboa is een boa (bijzonder opsporingsambtenaar) die zorgt dat de jeugd zich aan de regels houdt én de specialist is in het controleren van jeugdgroepen;
- jongerenwerkers;
- de preventiecoördinator Jeugdcriminaliteit;
- de operationeel expert Jeugd van de politie;
- het openbaar ministerie
- Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG).

Bij een risicjongere als individu en bij jongeren in groepen werken we er vooral aan te voorkomen dat gedrag dat overlast

geeft overgaat in strafbaar gedrag. Als er strafbare feiten zijn gebeurd, begeleiden we de jongeren naar een leven zonder dat strafbaar gedrag.

Verder doen we dit:

- We versterken de samenwerking tussen het veiligheidsgebied en het sociaal gebied. Zo kunnen we criminaliteit en gedrag dat overlast geeft snel zien en aanpakken.
- We helpen risico-jongeren en jongeren die minder kansen hebben om honderd procent te kunnen meedoen in de samenleving. We begeleiden ze naar een positief toekomstperspectief en zorgen ervoor dat ze beter zichzelf kunnen redden. Dat doen we met een integrale aanpak.
- We sluiten aan bij landelijke preventiecampagnes om jongeren meer bewust te maken en daarmee te voorkomen dat ze in de criminaliteit komen.
- De jeugdboa's en jongerenwerkers geven in het onderwijs en op straat aandacht aan preventiecampagnes en activiteiten.
- We laten jeugdgroepen zien, zodat individuele jongeren niet meer onbekend zijn. We halen ouders en verzorgers hier zo veel mogelijk bij. Want het netwerk waarin de jongere opgroeit, heeft invloed op de ontwikkeling van een jongere. We gaan bij de jongere thuis op bezoek en bespreken daar het gedrag van de jongere.
- De jeugdboa's, jeugdagenten van de politie en casemanagers risicojongeren behandelen meldingen van jeugdoverlast.
- We kunnen tijdelijk cameratoezicht gebruiken voor situaties die lang ernstige overlast geven. Of als we bang zijn dat dat gebeurt.
- De preventiecoördinator Jeugdcriminaliteit geeft leiding aan de meldingen over jeugdoverlast. Hij zorgt er ook voor dat plannen van aanpak worden gemaakt voor risicojongeren. En hij controleert hoe het gaat. Hij is ook contactpersoon voor jeugdboa's, casemanagers Risicojongeren, jongerenwerkers, jeugdagenten van de politie, Bureau Halt,

Sociaal Wijkteam, Openbaar Ministerie, reclassering en andere samenwerkingspartners. De adviseur openbare orde en veiligheid controleert de totale aanpak.

Hoe meten we de resultaten?

We houden de volgende gegevens bij:

- antwoorden op vragen van het burgerpanel; die laten zien hoe de buurt jeugdcriminaliteit ervaart;
- De politiecijfers laten het aantal gevallen van vandalisme/baldadigheid en overlast door jeugd geven inzicht in het aantal incidenten vandalisme/baldadigheid;
- De politiecijfers geven inzicht in het aantal incidenten overlast jeugd;
- Van het aantal aangehouden verdachte jongeren die bij het openbaar ministerie terecht komen, wordt dit vermeld onder 'instroom jongeren 12jr - 17jr bij OM';
- Van het aantal aangehouden verdachte jongeren die bij het openbaar ministerie terecht komen, wordt dit vermeld onder 'instroom jongeren 18jr - 23jr bij OM';
- De coördinator jeugdcriminaliteit en -preventie maakt plannen van aanpak probleemjongeren;
- Het team preventie, toezicht en handhaving verzorgt preventiecampagnes VO-scholen in Apeldoorn;
- Het team preventie, toezicht en handhaving verzorgt de doorverwijzingen van jongeren naar Bureau Halt.
- Het team PTH verzorgt preventiecampagnes op scholen voor voortgezet onderwijs.

Het startpunt

In tabel 3 staan de cijfers van 2022. Dit zijn de gegevens uit de eindevaluatie 2019-2022. Elk jaar laat de burgemeester de gemeenteraad weten of de cijfers zijn gestegen of gedaald vergeleken met de cijfers van 2022. Daarbij geeft hij een toelichting op de cijfers.

Tabel 3

	2022
Ervaren strafbaar gedrag/ jeugdcriminaliteit van de jeugd in de buurt	13%
	2022
Aantal incidenten vandalisme/baldadigheid.	59
Aantal incidenten overlast jeugd	850
Instroom jongeren 12 - 17 jaar (OM)	79
Instroom jongeren 18 - 23 jaar (OM)	326
Aantal plan aanpak risicojongeren	111
Preventiecampagnes VO-scholen in Apeldoorn	(Vanwege corona geen voorlichting)
Aantal doorverwijzingen naar Halt; 1e helft 2022	43

Veiligheidsthema 4: Sociale kwaliteit (overlast door personen)

Wat is het?

Bij sociale kwaliteit gaat het vooral om overlast door personen. De sociale kwaliteit van een buurt of wijk gaat over de relatie die bewoners met elkaar en met anderen hebben. Het gaat om de mate waarin inwoners hun leefomgeving waarderen. Gebeurtenissen zoals woonoverlast, burengerucht, overlast door overspannen personen, overlast door personen met verward gedrag en drank- en drugsoverlast kunnen veel invloed hebben op de sociale kwaliteit. Ook de aanwezigheid van dak- en thuislozen en verslaafden kan van invloed zijn op de mate waarin de sociale kwaliteit wordt ervaren. Deze maatschappelijke factoren hebben invloed op de sociale kwaliteit:

- individualisering;
- ouderen die langer thuis wonen;
- verwarde personen die buiten een instelling worden begeleid;
- verandering van wat we van elkaar kunnen verdragen;
- de bevolkingsdichtheid.

Doel

We willen overlast in de woonomgeving voorkomen en stoppen en het totaal aantal incidenten sociale kwaliteit verminderen. We willen dat niet meer dan 9% van de inwoners van Apeldoorn sociale overlast ervaart.

Hoe doen we het?

We werken met het Team Woonoverlast. Dit is het team waarin naast toezichthouders medewerkers zitten van:

- De vakgroep veiligheid,
- De politie,
- De woningbouwvereniging,
- De omgevingsdienst,
- Het sociaal wijkteam,
- De brandweer
- Het gebiedsmanagement.

Als er sprake is van ernstige of langdurige overlast stelt dit team een plan van aanpak op en voert het uit. Onderdeel van het plan van aanpak kan de toepassing van bevoegdheden, zoals een gedragsaanwijzing, van de burgemeester zijn.

Daarnaast doen we ook het volgende:

- We zetten preventieve maatregelen in om te voorkomen dat overlast (weer) ontstaat;

- Buurtpreventiegroepen worden ondersteund;
- We bespreken onze aanpak met de zorg- veiligheidskamer Apeldoorn- Epe- Heerde. Daarin werken gemeenten, justitie, politie en zorgorganisaties samen;
- We verbeteren de situatie van personen die steeds weer ernstige overlast veroorzaken;
- Als er klachten zijn over overlast door personen met verward gedrag intervenueert in eerste instantie het (Sociaal) Wijkteam of in heel bijzondere situaties het Meldpunt Sociaal.
  - o Zij kijken vanuit preventie naar een passende oplossing;
  - o Er is aandacht voor de eigen kracht van de betrokkene;
  - o Persoonsinformatie wordt op de juiste juridisch manier uitgewisseld.
- We bespreken overlast, meldingen, dak- en thuislozen en verslaafden met de instanties die daarover gaan. Dat zijn de politie, toezichthouders, (Sociaal) Wijkteam en Omzorg.
- We zetten sterk in op preventie activiteiten op het gebied van verslaving en voor de mensen die zorg willen, wordt daarin voorzien.
- We treden op tegen de mensen die de wet overtreden, geen zorg willen en strafbare feiten plegen.
- Voor langdurige en ernstig overlastgevendende situaties, of voor de vrees ervoor, kunnen we tijdelijk cameratoezicht inzetten.
- Door voorlichtingsbijeenkomsten te houden zetten we preventief in op straatintimidatie. We onderzoeken de ervaringen van inwoners met straatintimidatie. We passen de mogelijkheden die de Algemeen Plaatselijke verordening biedt toe.
- Personen die een ernstig gevaar voor zichzelf of de omgeving zijn, krijgen verplicht zorg. We doen dat via een zorgmachtiging of een crisismaatregel.

Hoe meten we de resultaten?

We kijken naar de resultaten van het bewonerspanel Apeldoorn.

In dat panel zitten 5.000 inwoners van onze gemeente. Elke 2 jaar stellen we dit bewonerspanel vragen over (on)veiligheidsgevoelens, verandering van veiligheid in de buurt en zaken die overlast geven in de buurt. Zo zien we hoeveel mensen overlast ervaren. Dat noemen we subjectieve veiligheid. Daarnaast kijken we naar het aantal gebeurtenissen op het

gebied van sociale kwaliteit in Apeldoorn. De politie houdt die bij in het politieregistratiesysteem. Dat noemen we objectieve veiligheid.

Daarbij gaat het om:

- woonoverlast/burengerucht/relatieproblemen;
- overlast door verwarde of overspannen personen;
- overlast door zwervers;
- overlast door gebruik van drugs of drank;
- andere overlast, zoals een gluurder, overlast van jeugd en

- overlast van prostitutie;
- huisvredebreuk.

Het startpunt

In tabel 4 staan de cijfers van 2021 en 2022. Dit zijn de gegevens uit de eindevaluatie 2019-2022. Elk jaar laat de burgemeester de gemeenteraad weten of de cijfers zijn gestegen of gedaald vergeleken met de cijfers van 2022. Daarbij geeft hij een toelichting op de cijfers.

Tabel 4

Sociale overlast 'percentage dat veel overlast ervaart' (veiligheidsmonitor; 1x per 2 jaar)	2021
Apeldoorn	9,4%

Overlast in de woonomgeving	2022
Apeldoorn (bewonerspanel: gemiddelde van 5 indicatoren; overspannen/ verwarde personen, zwervers/ verslaafden/ woonoverlast, burengerucht, drank/drugsoverlast.)	22%

Misdrijven en incidenten in Apeldoorn (incident categorieën uit het politiesysteem)	2022
Burengerucht	716
Personen met verward gedrag	1537
Overlast zwervers	421
Drugs/drankoverlast	786
Overige overlast sociaal	867
Huisvredebreuk	22
Totaal	4349

Strategisch thema: Zorg en veiligheid

Wat is het?

Het strategisch thema zorg en veiligheid loopt, naast het strategische thema informatie management, 'dwars' door de overige veiligheidsthema's.

De beleidsvelden 'zorg' en 'veiligheid' werken intensief en aanvullend samen. We kijken breder dan alleen naar de oplossing van een voorliggende situatie. Voor een effectieve oplossing moet een integrale aanpak worden opgesteld. De aanpak volgens de veiligheidsketen én met de netwerkpartners. We kijken dus breder dan alleen naar het veiligheidsprobleem. Alleen zo kunnen we het probleem echt oplossen. De werkwijze sluit aan bij de Kadernota Maatschappelijke Ontwikkeling.

Doel

We dragen structureel bij aan het voorkomen en verminderen van recidive, overlast, gevaarlijke situaties, criminaliteit en maatschappelijke uitval. Dit doen we door een persoons- en systeemgerichte aanpak te ontwikkelen en verder uit te werken.

Hoe doen we het?

Met onze aanpak richten we ons op de persoon en op het systeem. We zien het belang van huisvesting, zorg en hulp. We leren van de goede voorbeelden binnen onze gemeente en in

de regio en het hele land. Om een integrale aanpak te bevorderen, stemmen we veel af met ketenpartners.

- Afdelingen werken samen
Binnen onze organisatie werken we samen bij veel onderwerpen die te maken hebben met veiligheid. Er wonen steeds meer kwetsbare inwoners in bijna alle buurten waar (sociale huur-) woningen staan. Dan gaat het onder meer om arbeidsmigranten, (illegale) kamerverhuur, inwoners met ernstige psychiatrische klachten en het woningtekort voor deze bijzondere doelgroepen. Dit vraagt extra alertheid en preventieve inzet. Daarom is zinvol om ook aan te sluiten op de gebiedsgerichte aanpak.

Verder maken we afspraken over de aanpak van:

- huiselijk geweld;
- verslaving;
- mensen die gevangen zitten en de nazorg voor hen;
- jeugdproblematiek;
- misbruik van sociale voorzieningen in relatie tot ondermijning, mensenhandel en prostitutie.

- Onze rol is steeds anders
Die verschilt per thema, net als het netwerk van de personen en netwerkpartners die met het onderwerp te maken

hebben. Meestal is het onze rol leiding te geven aan de aanpak en te zorgen voor hulpmiddelen.

- **We maken een actieplan Zorg en Veiligheid**
De adviseur Zorg en Veiligheid maakt een actieplan waarin de samenhang tussen de verschillende beleidsvelden vorm krijgt. Dit komt aan de orde in het coördinatieoverleg Zorg en Veiligheid. Dat vraagt een integrale combinatie van strategische, tactische en operationele onderdelen. We sluiten aan en stimuleren het programma 'Ideaal' zoals dit loopt binnen het sociaal domein. Ideaal is het project dat er één toegang komt voor alle inwoners die vragen hebben op het gebied van zorg en waarbij de inwoner te maken krijgt met maar één aanspreekpunt.
- **Netwerkorganisaties hebben een grote rol**
Zij kunnen moeilijke problemen eenvoudiger maken. Ze hebben een grote rol in het doorsturen naar structurele hulpverlening, het verminderen van onveilige situaties en overlastsituaties en het voorkomen van maatschappelijke onrust. Tegelijk zorgen ze ervoor dat er zorg, begeleiding of controle komt.
Hieronder noemen we 4 belangrijk netwerkorganisaties: Er zijn situaties waarbij zij alle 4 een rol hebben. Ze moeten dan afspraken met elkaar maken om te weten wie de leiding over het proces heeft en wie ervoor zorgt dat het werk wordt uitgevoerd.
- **(Sociaal) Wijkteam (SWT)**
Dit is er voor inwoners van Apeldoorn die lange tijd problemen ervaren op meer levensgebieden. Hun problemen zijn ingewikkeld en niet eenvoudig op te lossen. Het SWT wordt om hulp gevraagd als de hulpverlening niet verder komt of inwoners zelf niet hulp zoeken. We maken het mogelijk dat de politie en team PTH aansluiten bij Samen055.

- **Zorg en veiligheidshuis**

Dit is een samenwerking van gemeente, justitie, politie en zorgorganisaties.

Zij zorgen voor oplossingen voor complexe veiligheidsproblemen rondom een persoon, groep of gezin. (Preventieve) maatregelen die te maken hebben met zorg en straf dragen bij aan het voorkomen en oplossen van ingewikkelde veiligheidssituaties.

- **Meldpunt Sociaal**

Hier kunnen inwoners van Apeldoorn terecht als zij vinden dat de hulpverlening niet goed gaat. Bijvoorbeeld omdat ze niet verder kunnen in de regelingen rondom zorg en uitkering. Daarnaast is het Meldpunt Sociaal betrokken bij situaties waarbij maatschappelijke onrust kan ontstaan. Het Meldpunt werkt aan een oplossing van de situatie, zowel voor de persoon om wie het gaat als voor zijn omgeving.

We sluiten aan en helpen mee bij het Programma Sociaal Domein, waarin het gaat om brede toegang en 1 regisseur per gezin.

- **Bureau nazorg ex-gedetineerden**

Medewerkers van de gemeente Apeldoorn zetten zich actief in om mensen die in de gevangenis hebben gezeten te begeleiden. Zij helpen deze ex- gedetineerden bij het vinden van werk of een dagbesteding, een inkomen en een verblijfplaats.

Hoe meten we de resultaten?

Bij onderwerpen die met zorg én veiligheid te maken hebben, brengen we verslag uit door te vertellen wat we doen en wat de resultaten van die samenwerking zijn. Het resultaat leggen we dus niet uit met cijfers, maar in voorbeelden van samenwerking, successen en hoe we daarmee verder gaan.

Strategisch thema: Informatiemanagement

Wat is het?

Informatiemanagement vertaalt de behoefte aan bepaalde informatie naar het organiseren van de informatievoorziening van de gemeente en samenwerkende organisaties. Informatie is nodig om resultaten te kunnen behalen. Het helpt ons aan de juiste kennis en dat zorgt voor betere besluiten, meer wensbaarheid en betere samenwerking onderling. We gaan dus beter informatie gestuurd werken.

Wat willen we?

Informatie moet altijd snel en makkelijk voorhanden zijn, ongeacht de locatie en het tijdstip. Daarom werken we toe naar een gemeentelijk informatie knooppunt (GIK). Dit gaat ons helpen om met regie beter de wettelijke taken uit te kunnen voeren op het gebied van openbare orde en veiligheid, maar ook voor wat betreft toezicht, handhaving, preventie en vergunningen.

Hoe doen we het?

Als gemeente hebben we veel gegevens en basisregistraties. Bijvoorbeeld de Basisregistratie Personen (BRP), de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) en de Waardering Onroerende Zaken (WOZ). Een GIK kan deze informatie samenvoegen met andere gegevens op een manier die past binnen de privacyregels. Zo krijgen wij - en ook onze ketenpartners - betere informatie. Het GIK helpt om de basis op orde te brengen om zo veiligheid te verbeteren. Dat past bij de I-Visie over digitale veiligheid en ondermijning.

Informatiegestuurd werken is om meerdere redenen een voor de hand liggende aanpak in het veiligheidsdomein, we noemen:

- Het verstevigt de basis voor het beperkte aantal medewerkers, middelen en maatregelen;
- Er is heel veel veiligheidsinformatie beschikbaar, ook bijvoorbeeld uit onderzoeken;
- Vragen over veiligheid worden ingewikkelder. Voor een aantal onderdelen worden ze ook heftiger. We gaan met een duidelijk doel informatiegestuurd werken aan de belangrijkste veiligheidsthema's om naast repressief met name ook juist preventief te kunnen werken.

Actieplan

Om informatiegestuurd te werken, moet de verwerking van informatie op orde moeten zijn. De kern van goed informatiemanagement zijn informatieproducten waarmee we met een duidelijk doel veiligheidsvraagstukken kunnen aanpakken. Op basis van die informatieproducten passen we de maatregelen

rond veiligheidsthema's toe die het beste resultaat hebben.

Onderdelen die in het actieplan staan, zijn onder andere;

- We omschrijven van het doel is van informatiemanagement;
- Welke informatie producten willen we ontwikkelen (zoals bijvoorbeeld een actueel en goed werkend dashboard),
- We vertellen hoe we de privacy beschermen. Dat doen we onder meer door te werken volgens de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

Hoe meten we de resultaten?

Over onderwerpen die met informatiemanagement te maken hebben, brengen we verslag uit zoals dat nu gebeurt. We geven voorbeelden van samenwerking en successen en vertellen welke informatieproducten we ontwikkelen. Daarbij vertellen we hoe we daarmee verder gaan.

Programma integrale veiligheid

We werken samen met onze ketenpartners, waaronder de politie en het Openbaar Ministerie, iedere dag hard aan 'Apeldoorn Veilige Stad'. Toch zien we dat er meer nodig is. Meer leiding, meer samenwerking, meer mogelijkheden om snel aan te passen en meer betrokkenheid. Daarvoor hebben we het programma Integrale Veiligheid gemaakt. Dat gaat daaraan werken en zorgt voor een andere samenwerking. In het programma voegen we de krachten samen en werken we naar het doel dat we samen hebben. De veiligheids- en strategische thema's van het IVA zijn de basis voor het programma Integrale Veiligheid.

We werken integraal samen

Bij de uitvoering van het programma gebruiken we de kennis, kunde en informatie van alle partners. We gebruiken ook alle juridische middelen van het strafrecht, het privaatrecht en het bestuursrecht. Zo staan we sterk tegen criminaliteit, ondermijning en georganiseerde criminaliteit. En werken we aan een georganiseerde overheid die zich daartegen kan verdedigen. Ook binnen onze eigen organisatie zorgen we voor betere samenwerking. Er zijn veel afdelingen die met veiligheid en uitvoering van het IVA te maken hebben. We leggen de leiding daarover op 1 punt: de programmamanager.

Met het programma geven we leiding aan 3 onderdelen

Dat zijn:

1. repressieve weerbaarheid
2. preventieve weerbaarheid
3. informatiedeling en intelligentie.

Dat doen we zo:

- We creëren barrières tegen ondermijning en georganiseerde criminaliteit. Bijvoorbeeld door handhavend op te treden.
- We zorgen voor meer bewustwording, zowel binnen als buiten onze organisatie.
- We verbeteren onze informatiepositie. Daardoor zien we sneller dat ontwikkelingen die we niet willen en crimineel zijn, met elkaar te maken hebben. Het helpt ook om goed op te letten wat er gebeurt en kunnen daardoor op tijd maatregelen nemen.
- We verbeteren de aansluiting tussen zorg en veiligheid. Door maatschappelijke problemen aan de voorkant beter te herkennen en aan te pakken kunnen overlast en criminaliteit voor een groot deel worden voorkomen.

We voeren in 2023 deze acties uit

1. Aansluiting crimineel speelveld politie

We werken met de verschillende veiligheidspartners aan de aansluiting bij de informatie van het basisteam van de politie om samen sterk te staan tegen ondermijning en georganiseerde criminaliteit. Vooral door aan te sluiten bij het Regionale Informatie en Expertise Centrum Oost (RIEC-ONL) Nederland kunnen we informatie delen. Daarbij gebruiken we het privacy convenant. We kunnen zo ook acties uitvoeren om het criminele netwerk zichtbaar te maken, te hinderen, te verstoren en te vervolgen.

2. Versterken van de samenwerking tussen Apeldoorn, Deventer en Zutphen op het gebied van ondermijning en georganiseerde criminaliteit

Zo staan we niet alleen als gemeente Apeldoorn, maar als Stedendriehoek sterk tegen ondermijning en georganiseerde criminaliteit. We voorkomen ook dat criminelen blijven doorgaan binnen de Stedendriehoek. We doen dat met betere informatie, ook van de politie.

3. Inrichten van een Gemeentelijke veiligheidsinformatie knooppunt (GIK)

Het GIK brengt verschillende data bij elkaar. Zo krijgen we betere informatie en kunnen we de juiste acties uitvoeren voor de veiligheidsvragen die er zijn.

4. Aanpak zorgfraude

We werken de aanpak van zorgfraude uit in een plan van aanpak. Daarin noemen we zowel preventieve als repressieve maatregelen om zorgfraude te voorkomen en tegen te gaan.

5. In- en externe bewustwording

Mensen binnen en buiten onze organisatie moeten zich meer bewust zijn van ondermijning en georganiseerde criminaliteit. Dat doen we met acties speciaal voor medewerkers, inwoners en ondernemers.

6. Beter samenwerken tussen Zorg en Veiligheid

Als we beter elkaars kennis en bijdrage weten, kunnen we een echte stap zetten in de samenwerking om de ingewikkelde maatschappelijke problemen als 1 overheid op te lossen. Daarvoor is het nodig om informatie te delen en elkaars positie daarin te (h)erkennen. Eén van de acties waarvoor

deze samenwerking al heeft gezorgd, is de casusregie jeugd-criminaliteit van punt 7.

7. Casusregie jeugdcriminaliteit

We brengen probleemjongeren in beeld die dreigen in het criminele milieu te komen. We helpen ze naar school, werk of hulpverlening, zodat ze weer een toekomstperspectief krijgen. Dat vraagt om een maatwerkaanpak vanuit de leefwereld van de jongere.

8. Van casusteam naar interventie-/controleteams

Dit maakt het mogelijk om meer gerichte acties (uit het barrièremodel) uit te voeren waardoor criminele netwerken zichtbaar worden en worden gehinderd, verstoord en vervolgd. Daarbij werken we samen als 1 overheid. We laten deze acties en de gevolgen daarvan zien. Daardoor wordt duidelijk dat we als gemeente Apeldoorn er echt aan werken om ondermijning en georganiseerde criminaliteit aan te pakken.

9. Procesregie op de grote ondermijningsdossier aan de hand van het barrièremodel

We geven actief leiding aan het proces van ondermijningsdossiers door elke week met de veiligheidspartners bij elkaar te komen. En door acties uit te voeren om criminele personen en hun activiteiten zichtbaar te maken, te voorkomen, te verstoren en te verminderen. Daarbij gebruiken we het barrièremodel. Deze acties zijn vooral juridische instrumenten die we op basis van verschillende wetten en regels kunnen gebruiken. We doen dit op dit moment voor 3 ondermijningsdossiers.

Toelichting

Waarom een Integraal Veiligheids Plan (IVP)

Elke gemeente is verplicht een integraal veiligheidsplan te maken. Dat staat in Artikel 38b van de Politiewet. Daarnaast bepaalt artikel 172 van de Gemeentewet dat de burgemeester (als bestuursorgaan) de taak heeft om de openbare orde te handhaven. Bij openbare orde hoort ook sociale veiligheid. De leiding over het veiligheidsbeleid in onze gemeente ligt dus bij onze gemeente zelf.

Het integraal veiligheidsplan versterkt onze regierol

Het plan bepaalt wat er de volgende 4 jaar moet gebeuren voor de veiligheidsthema's. Daarbij zijn integraal samenwerken, resultaatgerichtheid en het nakomen van afspraken belangrijk. In het IVP staat 'wat' we gaan doen, in actieplannen werken we uit 'hoe' we het doen.

We werken volgens de VNG-methode Kernbeleid Veiligheid. Die heeft 5 onderdelen:

- a. analyse
- b. prioritering
- c. integraal veiligheidsplan
- d. actieplannen
- e. verantwoording(scyclus).

De analyse staat in de Startnotitie Integraal Veiligheidsplan Apeldoorn (IVA) 2023-2026. Bij de prioritering heeft de gemeenteraad het amendement 'Een veilige gemeente begint bij een veilige wijk' aangenomen. Daarmee is Sociale Kwaliteit aan het IVP toegevoegd als veiligheidsthema 4. De startnotitie is besproken met onze directe samenwerkingspartners (de politie en het openbaar ministerie). Dat heeft geleid tot het IVP zoals u dat nu leest.

Wat is integraal veiligheidsbeleid?

Integrale veiligheid is het begrip om ingewikkelde, meervoudige veiligheidsproblemen aan te pakken op een brede, volledige manier. Sommige veiligheidsproblemen zijn nou eenmaal te ingewikkeld om door 1 organisatie aangepakt te kunnen worden. Daarom is er (keten)samenwerking door verschillende netwerkpartners nodig om tot een goede aanpak te komen. Iedere partner draagt namelijk zijn speciale kennis en bevoegdheden bij om het veiligheidsprobleem aan te pakken of te voorkomen. Integraal veiligheidsbeleid sluit aan op het coalitieakkoord en andere belangrijke interne nota's zoals de kadernota maatschappelijke ontwikkeling, I-Visie en het teamplan van

Preventie Toezicht en Handhaving. Ook sluit het plan aan op andere belangrijke (regionale) beleidskaders, zoals die van het openbaar ministerie en de politie.

- 1 overheid en integraal samenwerken
De netwerkpartners werken als 1 organisatie met elkaar samen en ze proberen de doelen op het gebied van veiligheid te halen. We werken vanuit de 1overheidsgedachte; effectief en impactvol.
- Veiligheidsketen
In het IVP hebben we niet alleen aandacht voor de aanpak van de gebeurtenis, maar ook voor de problemen die daar de oorzaak van zijn. Dat betekent dat we in de aanpak aandacht hebben voor pro-actie, preventie, preparatie, repressie en nazorg.
- Verantwoording
Jaarlijks informeert het college de gemeenteraad over de resultaten. Soms gaat het dan om oude informatie. De komende jaren bedenken we een manier waarop we de raad ook kunnen voorzien van actuele informatie. Over 2 jaar geven we de tussenstand van het beleid, onze doelen, de veiligheidsthema's en de gegevens waarmee we meten. We sturen het proces dan bij als er nieuwe inzichten zijn.
- Vaste en flexibele koers
Het ene veiligheidsthema ontwikkelt zich op een manier die niet verandert. Dan is een lange termijn en een volhoudend karakter van de aanpak nodig om die criminaliteit te voorkomen, te verstoren of te verminderen. Er zijn ook thema's die een snelle en wendbare aanpak vereisen. Daarom streven we de komende vier jaar naar een vaste koers met ruimte voor wendbaarheid en flexibiliteit.

Waar houden we rekening mee?

Veiligheid is niet alleen een taak van de gemeente. Ook bij het Rijk en binnen de regio wordt eraan gewerkt.

Landelijke afspraken

De minister van Justitie en Veiligheid maakt elke 4 jaar een veiligheidsagenda. Dat bepaalt artikel 18 van de Politiewet 2012. In de veiligheidsagenda staat wat de minister wil dat de politie in die 4 jaar doet. De minister vraagt eerst het College van procureurs-generaal van het Openbaar Ministerie en de

regioburgemeesters wat die van de veiligheidsagenda vinden. Daarna stelt hij de veiligheidsagenda vast.

De doelen in de Veiligheidsagenda 2023-2026 gaan over een aantal grote veiligheidsuitdagingen die in de komende jaren aan de orde zijn. Dat zijn:

- georganiseerde en ondermijnende criminaliteit (waaronder de aanpak van criminele geldstromen);
- mensenhandel;
- cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit (waaronder online seksueel kindermisbruik);
- maatschappelijke onrust.

De beleidsdoelstellingen gaan over problemen die landelijk of internationaal spelen en verder gaan dan een eenheid. Of waarvoor het nodig is op landelijk niveau afspraken over de aanpak te maken en waarbij speciale kennis op landelijk niveau nodig is. De landelijke beleidsdoelstellingen geven speciale aandacht aan een aantal belangrijke onderwerpen en zijn een deel van de taakuitvoering van de politie.

Het gezag houdt bij de inzet van de politie altijd rekening met de landelijke beleidsdoelstellingen. De beleidsdoelstellingen zijn een bijdrage voor de veiligheidsagenda's van gemeenten. Ze geven het gezag de ruimte om voor de eigen gemeente keuzes te maken en te bepalen aan welke taken de politie voorrang moet geven.

Regionale afspraken

Voor Oost-Nederland stelt het bestuurscollege de regionale veiligheidsstrategie en het meerjarenbeleidsplan politie vast. Het Regionaal Veiligheidsoverleg doet daar een voorstel voor. In het bestuurscollege zitten alle burgemeesters van Oost-Nederland. In het Regionaal Veiligheidsoverleg zitten de burgemeesters van de 5 grootste gemeenten van Oost Nederland, de korpschef van de politie-eenheid Oost Nederland en de hoofdofficier van justitie Oost-Nederland.

Zo zijn de prioriteiten van alle Oost-Nederlandse gemeenten een onderdeel van het regionale beleidsplan 2024-2027. Dit beleidsplan (artikel 39 Politiewet) heeft 4 onderdelen:

- thema's uit de integrale veiligheidsplannen van de gemeenten;
- de landelijke veiligheidsagenda 2023-2026;
- afspraken met het openbaar ministerie;
- sterkteverdeling.

De afgelopen jaren zijn in het district Noord- en Oost-Gelderland en bij de eenheid Oost-Nederland overleggen bijgekomen. In de komende jaren wordt het overleg beter georganiseerd en beter gebruikt. De gemeenten verwachten dat de leiding daardoor beter wordt.

Lokale afspraken

In artikel 13.4 van de Politiewet staat dat in het driehoeksoverleg door de burgemeester en de officier van justitie afspraken

worden gemaakt. Gezien de samenloop van de taken en het aan elkaar grenzende gezag van de burgemeester en de officier van justitie maken zij afspraken over lokale prioriteiten, criminaliteitsbestrijding en de inzet van de politie. Voor de burgemeester zijn hiervoor in afstemming met het openbaar ministerie de veiligheidsthema's leidend. Daarom bespreken de leden van de driehoek het integraal veiligheidsplan voordat het via het college kan worden vastgesteld door de gemeenteraad.

Ontwikkeling

In de afgelopen jaren zijn in het district Noord en Oost Gelderland en in de eenheid Oost Nederland veel extra overleggen ontstaan. Dit is niet altijd even effectief en duidelijk. Daarom wordt vanaf 2023 verder toegewerkt naar het optimaliseren en slim organiseren van de benodigde overleggen. Hierdoor ontstaat er een beter overzicht en worden besluiten effectiever.

Wat kost het?

Er is elk jaar geld voor uitvoering van het IVA en de aanpak van ondermijning. Dat geld komt nu nog van Programma 2 (Veiligheid) van de gemeentebegroting (MPB). Dit geld gebruiken we voor kleine projecten en activiteiten. Van het geld voor aanpak van ondermijning gebruiken we € 50.000,- voor projecten, data-analyse en uitvoering. Daarvan is elk jaar € 26.000,- nodig voor het recht om computerprogramma's te gebruiken en het beheer van die programma's. Dit is geld van de afdeling Informatievoorziening, maar het wordt uitgegeven aan de aanpak van ondermijning.

Voor 2023-2026 is er € 6.934.800 voor integrale veiligheid en ondermijning

Dit geld komt uit de MPB 2023-2026. Het is bedoeld voor 7 onderdelen. Onder de tabel staat een toelichting op deze onderdelen.

Claims MPB	2023	2024	2025	2026
Actieplan Ondermijning	675.000	675.000	675.000	675.000
Controle basisregistratie adressen	421.000	421.000	138.000	138.000
Aanpak mensenhandel	50.000	50.000	50.000	50.000
Vakgroep Veiligheid	243.000	243.000	243.000	243.000
Strategisch Adviseur veiligheid	140.000	140.000	140.000	140.000
Programmamanager Integrale Veiligheid	132.800	132.800	132.800	66.400
Amendement "Meer PTH"	260.000	260.000	260.000	

Actieplan ondermijning

Elk jaar is er € 675.000,- om een Actieplan Ondermijning te maken. Hiermee wordt een motie van de gemeenteraad uitgevoerd. Het grootste deel van de € 675.000 is voor extra medewerkers voor verschillende afdelingen. Daarmee kunnen we meer werken weerbaarheid en preventie en meer informatie verzamelen. We gebruiken het geld hiervoor:

- extra juridische kennis in.
- Adviseur openbare orde en veiligheid
- een integrale handhavingsinspecteur.
- adviseur Zorgfraude.
- adviseur Bibob.
- We richten een gemeentelijke veiligheidsinformatieknopspunt in.
- We controleren of panden leeg staan.
- We organiseren bijeenkomsten om bewustwording te vergroten.

- We verzorgen trainingen voor onze medewerkers.

Controle basisregistratie adressen

Elk jaar is er € 138.000,- voor de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) en de controle daarop. Voor 2023 en 2024 is er elk jaar € 283.000,- extra om achterstanden in te halen. Hier werken verschillende afdelingen aan. Het is nodig dat de BAG binnen 2 jaar is bijgewerkt en op orde is om ons veiligheidsbeleid goed te kunnen uitvoeren. Het is ook een wettelijke plicht voor ons. Dit geld gebruiken we voor:

- blijvend toezicht op de Basisregistratie Personen (BRP);
- een bureauonderzoek van 2 jaar van het BRP;
- toezichthouders voor de BAG voor 2 jaar;
- een gegevensspecialist Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) voor 2 jaar.

Aanpak mensenhandel

Er is elk jaar € 50.000,- extra voor de aanpak van mensenhandel, loverboys, uitbuiting van prostituees en illegale prostitutie. Dit is een onderdeel van het coalitieakkoord.

Vakgroep Veiligheid

De vakgroep Veiligheid krijgt extra geld om genoeg medewerkers te hebben voor de veiligheidsvraagstukken van dit moment. Elk jaar kan de vakgroep € 243.000,- gebruiken voor:

- de behandeling van complexe casuïstiek rondom personen of een situatie;
- meer werk aan (de aanpak van) beleid en praktijkgevallen waarbij het gaat om zorg en veiligheid;
- meer uitvoering van het beleid op basis van bijzondere wetten.

Strategisch adviseur veiligheid

In de MPB 2022-2025 werd voor 2 jaar budget voor 'Ondermijnende criminaliteit' (extra formatie voor een strategisch adviseur veiligheid) toegekend, omdat structurele dekking toen ontbrak. De adviseur is er nu en hoort bij de vaste formatie. Hiervoor is een budget van € 140.000,-.

Programmamanager Integrale Veiligheid

Er is € 132.800,- per jaar voor een programmamanager Integrale Veiligheid voor de tijd van 3,5 jaar. De programmamanager geeft op basis van het IVP binnen de organisatie leiding aan integrale veiligheid. Hieronder vallen in ieder geval:

- vanuit de verschillende afdelingen een resultaat gerichte aanpak van ondermijning;
- duidelijker maken wat de afspraken zijn voor de samenwerking met onze partners;
- het richten van geldstromen;
- leiding geven aan de medewerkers van de afdelingen die met veiligheid en de uitvoering ervan ten maken hebben.

Amendement "Meer PTH"

De gemeenteraad heeft in november 2022 door middel van een amendement "Meer PTH" extra geld ad 260.000,- voor 3 jaar vanaf 2023 beschikbaar gesteld voor het Programma integrale veiligheid.

Extra geld voor Zorg- en Veiligheidshuis en BOA-capaciteit

Van het Rijk kregen we in december 2021 € 413.000,- extra voor personen met verward gedrag. We gebruiken dat geld voor het Zorg en Veiligheidshuis. We krijgen dit geld van het Rijk omdat onze gemeente centrumgemeente is. Voor dit geld moeten we taken uitvoeren in overleg met de 21 andere gemeenten in de regio Noord- en Oost Gelderland.

In de meicirculaire 2022 heeft het Rijk ook nog € 58.988,- extra gegeven voor BOA-capaciteit. Dit bedrag kunnen we gebruiken voor de afdeling PTH en voor openbare orde en veiligheid om de doelen uit het IVP te halen.

Colofon

Gemeente Apeldoorn
Afdeling Concernzaken
Vakgroep Veiligheid